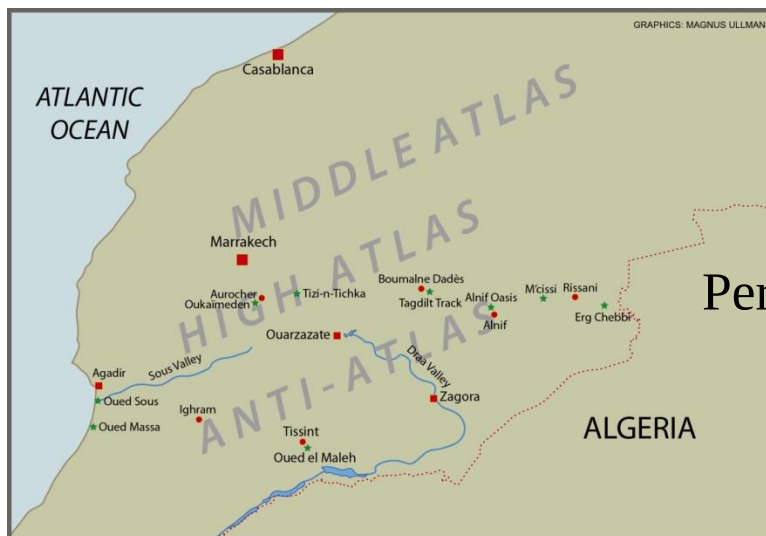

Sentrale Marokko

29.02 – 10.03 2020

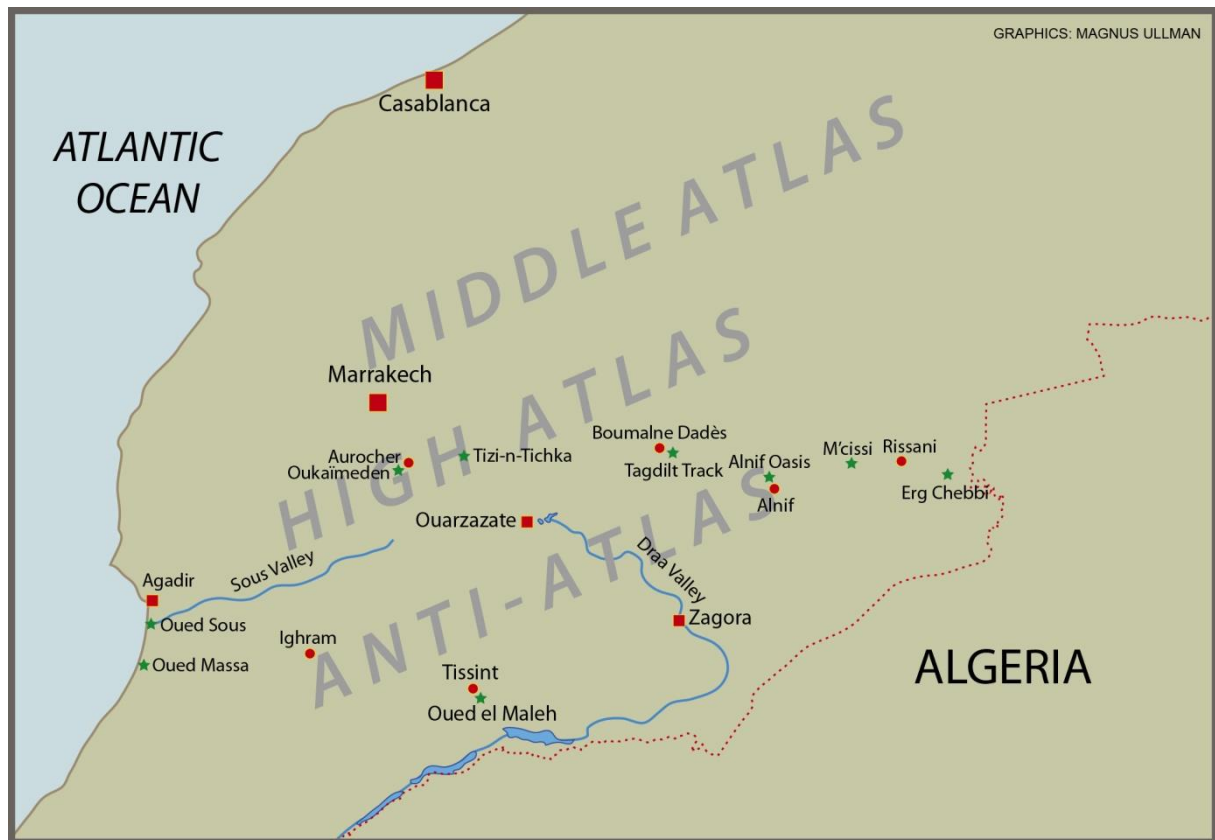

Klunderud Natur og Kultur

www.naturogkultur.no

Per Øystein Klunderud
Magnus Ullman

Sentrale Marokko

ROUTE

- 29.02 Marrakech airport, Marrakech, night at Hotel Aurocher
- 01.03 Hotel Aurocher, Oukaïmeden, Alkak, High Atlas, Ouarzazate, Amerzgane, Boumalne Dadès, night at Hotel Kasbah de Dadès
- 02.03 Tagdilt Track, Boumalne Dadès, Riad de Dadès Birds, night at Hotel Kasbah de Dadès
- 03.03 Boumalne Dadès, Alnif Oasis, Alnif, M'cissi, Erg Chebbi, Auberge Dunes D'or
- 04.03 Erg Chebbi, night at Auberge Dunes D'or
- 05.03 Haron, Oued Gheris, Rissani, Merzouga, night at Auberge Dunes D'or
- 06.03 Auberge Dunes D'or, Oued el Maleh, Tissint, night at Kasbah Tissint
- 07.03 Kasbah Tissint, Anti-Atlas, Ida ou Baloul, Ighram, Sous Valley, Oued Massa, night at Residence Fanti
- 08.03 Sidi Wassay, Oued Massa, Oued Massa Bridge, Oued Massa River Mouth, Sidi Wassay, night at Residence Fanti
- 09.03 Residence Fanti, Sidi Wassay, Oued Sous, Marrakech, Jemaa el-Fna, night at Palais al Bahja Hôtel
- 10.03 Marrakech airport, flights to Europe

ARRANGØR

KNoK – Klunderud Natur og Kultur

Per Øystein Klunderud

Address: Åssideveien, 3322 Fiskum, Norway

Tel: +47 32 75 05 04 home/office

Mob: +47 948 86 503

E-mail: pedroklu@online.no

Organization number: 969 334 011

www.naturogkultur.no

Klunderud Natur og Kultur

DELTAKERE

Baines, John Stephen

Calmeyer, Fredrik Adler

Dokka, Kjell Arild

Kristoffersen, Hans Petter

Lindskog, Rolf Axel – Sverige

Lunde, Torgeir

Rundhaug, Odd Steinar

Skjetne, Tor

Søgnen, Svein Martin

Viejo Pinilla, Elvira del – Spania

Østbye, Thor & Hemsing, Ingrid

GUIDER / LOKAL ARRANGØR / SJÅFØR

Klunderud, Per Øystein – arrangør og reiseleder

Ullman, Magnus – ornitologisk ansvarlig

Mezane, Brahim – lokal arrangør og lokalitetsguide, Gayuin Birding Tours

Ouddou, Mohamed - sjåfør

Vår sjåfør Mohamed (til venstre), alltid på plass med bussen. (Fredrik Calmeyer)

Omslag: Ørkenspurv, Erg Chebbi 04.03 (Svein Søgnen)

Dagbok

Dag 1, 29.02 Marrakech – Hotel Aurocher/Oukaïmeden

Avreise fra Oslo/Gardermoen direkte til Marrakech, med Norwegian kl. 12.00, med Magnus ankommet fra København. Rolf (fly fra Stockholm) og Elvira (fly fra Madrid) hadde begge landa i Marrakech kl. 12, og hadde hatt både lunsj og en tur i felt (diademrødstjert og rødbrystsanger!) med Brahim og sjåfør, før resten av gjengen landa kl. 17. Pass, bagasje og veksling gikk på skinner, før vi alle møtte guide Brahim, sjåfør Mohamed og de to tidligst ankommende. På veien kl. 18, og framme ved Hotel Aurocher kl. 19.40, akkurat ved solnedgang.

Forsiktig start i fugleveien, men da flertallet i gruppen ikke hadde besøkt Marokko/Nord-Afrika tidligere, så ble det også nye kryss langs veien første dagen. Atlasskjære hang høyt, hagebylbyl var også ny mens ei kattugle var det siste vi hørte på kvelden. Med taksonomien i artslista, som følger IOC, blei denne siste en ny art - maghrebkattugle – (men ikke før vi var kommet hjem!). Spennende utsikt, fine rom, god middag og ei kort artsliste. Det var i morgen det store nedfallet skulle begynne...

Dag 2, 01.03 Hotel Aurocher, Oukaïmeden, Alkak, High Atlas, Ouarzazate, Amerzgane, Boumalne Dadès - Hotel Kasbah de Dadès

Maghrebkattugle også før frokost kl.07. Ferdig pakka og avreise de snaue 20 km til Oukaïmeden. Og et reelt antall høydemeter, med hotellet beliggende på ca. 1400 moh., og parkeringa ved Oukaïmeden på 2600 moh. Kun stopp for en rødrev, før det første som møter oss ved ankomst, om vi ser litt bort ifra et antall alpekråker og alpekaier, var én hunnfarga afrikansk rosenvingefink – sittende på asfalten midt i veien -, og (lykkelig?) uvitende om at den skulle være en av turens mest ønska arter. Det ble med den ene.

Morgenstemning Oukaïmeden. (Thor Østbye)

Det Oukaïmeden som viste seg fram for oss var uten snø, og det hadde ikke vært noe drift av skianlegget denne vinteren. Også forrige vinter hadde det vært lite med nedbør. Snøgrensa lå veldig høyt, noe vi kunne se da vi skimta Marokkos (og Nord-Afrikas) høyeste fjell i sør, Jebel Toubkal 4167 moh. (I uke 13 og 14 har Oukaïmeden i følge Yr, fått en del nedbør, både som snø og regn.) Sjøl nådde vi utkikkspunktet ved 2700 moh., med et fantastisk utsyn.

Elvira på plantejakt, Oukaïmeden (Thor Østbye)

Så det var et tørt og karrig landskap som møtte oss. Fra to plussgrader ved ankomst tok sola tak, og det ble varmt. Elvira, - botanikeren i gruppen -, kunne med stor entusiasme vise fram et antall små planter i full blomst. Ingrid fikk seg en kort fjelltur, mens fuglefolket fikk fjellerker – minst 30 og svært fotogene -, steinspurv litt over alt (en art Torgeir L. ønska seg), bokfink av underarten *africana* og de nevnte alpekaier og alpekråker.

Berberspett, Alkak 01.03 (Kjell Arild Dokka)

Allerede kl. 11 sa vi oss fornøye. Det var jakten på berberspett som gjaldt! Etter fossekall, ble det ved første stopp (denne og neste stopp med navnet Alkak i rapporten) på veien nedover spilt lyd, - men det var kun et esel som svarte! Blant en fin bukett med meiser, skilte kalottmeisen seg ut som ny for de fleste. Tre berberhøner som Svein S. med flere leita fram, rikelig med gulrisk, mens Fredrik hang over muren og fotograferte turens eneste bestemte gekko, med det klingende navnet High Atlas Day Gecko. Inn i bussen, og ytterligere noen meter nedover. Men nok til at Tor S. dubba av, våkna opp – fikk (!!??) en åpenbaring og ropte ut ”flyvende berberspett!”. Stopp i veikanten, og etter hvert en svært god obs. av arten, med både hann og hunn. Hannen ved reirtreet, en populus, ga gode obser og knitrende kameraer. Det var en lettet – reint munter! – stemning i bussen under den videre ferden. Berberspetten gjorde de totalt 350 lange og seige kilometerne under dagen, til en noe bedre opplevelse.

Toalett og skiftestopp ved Hotel Aurocher, før utendørs (årets første) lunsj ved starten på oppstigningen. Etter lunsj over toppen av Tizi-n-Tichka pass, 2260 moh. Seigt, seigt, seigt - i et område med veiarbeider over lange strekninger. Stopp for en sittende gåsegribb på taket av en restaurant (!). Turens eneste gribb, men da Brahim sa at den hadde holdt seg der i ei god stund, og matet fra restauranten, - så blei den nedgradert på lista vår. Uansett en staselig fugl.

Men vi kom over toppen til bedre veier og høyere fart. Hvitkronesteinskvett ble en alt mer vanligere art fra vi passerte Amerzgane. I Ouarzazate ble det beinstrekk, før ytterligere 17 mil gjennom Vallée du Dadès. Vi kom fram til Hotel Kasbah de Dadès kl. 20.45, i utkanten av byen Boumalne Dadès (12 000 innbyggere).

Under middagen hadde Magnus fremdeles energi igjen til en oppklaring rundt kråkefuglenes fjærdrakter. Artsgjennomgang, og litt om forventinger til morgendagen.

Dag 3, 02.03 Tagdilt Track, Boumalne Dadès, Riad de Dadès Birds - Hotel Kasbah de Dadès

Frokost 07.30 og avreise 08.15 til starten av Tagdilt Track, kun noen få km fra hotellet.

Kikking fra hotellet, Hotel Kasbah de Dadès (Hans Petter Kristoffersen)

Det var bevisst at reiseleder IKKE hadde sendt ut bilder fra denne lokaliteten i forkant, da dette er søppelplassen (den uoffisielle?) for Boumalne. Her var det nesten umulig å ta et bilde uten at plast og annen søppel kom med. Men det er også lokaliteten som i programmet var beskrevet som «This is without doubt one of the top areas for birding in Morocco».

Kontrast Tagdilt Track. (Thor Østbye)

Vi fulgte «lerkesporet» på formiddagen, med veldig god uttelling: 4 tjukknebblerker ved ankomst – en av turens målarter, som vi kunne studere godt -, totalt min. 25 hornlerker, godt om krattopp og 2 dverglerker.

Tjukknebblerke, Tagdilt Track 02.03 (Svein Søgne)

En syngende hann berbersteinskvett i flott positur, var også en del av starten på dagen. Reiseleder hadde sendt ut disse spørsmålene til gruppa før turen: «Hvilken art omtales slik, i et nylig utgitt bokverk: «... typically frequents sandy and stony hillsides with some bushy cover, and throughout its range is strongly associated with the availability of colonial rodent holes for nesting sites.» og ”Hvilken dag under vår reise er det best sjans for arten? Og hvilken gnager er det som hjelper til med å lage hull, på vår lokalitet?” Her slo berbersteinskvetten inn, og den ble notert som vanlig under dagen. Det gikk heller ikke lenge før vi hadde de første obsene av Fat Sand Rat, speidende ut av hulene sine og spredt utover søppelplassen.

Ørnvåk, Tagdilt Track 02.03 (Kjell Arild Dokka)

Turens første iberiske gulerle, trompeterfinker og en ørnvåk som satte seg fint. Fra kl. 9 til 11 var det også ca. 40 overflygende svartbuksandhøner.

Overvelda av fugl, søppel og andre inntrykk – det bodde mennesker, et esel og et antall hunder i området, og alle prøvde å finne til det daglige brød -, entra vi bussen, for en rundtur. I sør hadde vi Anti-Atlas, i nord Høye-Atlas og sletta vi befant oss på lå 1500 moh. Varmen hadde tatt tak, det var også langt mellom fuglene, men det ble uansett fine obser på de nye turartene ørkenløper og langnebblerke.

Fuglefolk i ørken 02.03 (Hans Petter Kristoffersen)

Brahim tok oss med til lunsj i Boumalne, byen som strekker seg 10 km langs elva. Her viste det seg at han hadde leid en riad (et gjestehus) av ei dansk dame, pussa opp denne med 6 delikate rom. Vi ble traktert med en like delikat lunsj (til og med makrell!) av hans søskenbarn og en kokk. Etterpå vanka det kaffe og siesta i innergården.

Link: <http://riaddadesbirds.com/contact-us.html>

Vi pakka inn og dro til en lokalitet sydøst for Boumalne, uvitende om at denne ettermiddagen skulle bli av det minneverdige slaget. Før parkering fikk vi turens eneste gode obser av den fargerike og store Moroccan Spiny-tailed Lizard, med tre individer (flere ihjelkjørte under reisa).

Ravinesteinskvett 02.03 (Kjell Arild Dokka)

Knappt ute av bussen – og mens reiseleder delte ut småkaker, mandariner og vann (nær daglig foreteelse, bananer inkludert) – kunne Brahim rope ut en annen av turens målarter: ravinesteinskvett! En hunn viste seg, og det skulle komme flere (og det var det ikke Magnus som sa). Turens første ørkenlerker viste seg. Vår vandring skulle gå gjennom en herlig (dvs. fri for plast!) wadi – wadi: elveleie som bare har vannføring ved kraftig regn -, og vi ble overvåket av et par hekkende ørnvåk. Vi hadde dem også sporadisk i lufta hele ettermiddagen.

Brahim var svært målretta når han leita, og etter en kort stund pekte han entusiastisk opp i en bergsprekk, - mot en hvilende hann av ørkenhubro! En liten stund var gruppen helt stille, andektige, kun med intens bruk av kikkert, teleskop og kamera. Drømmeopplevelse!

Gayuin er navnet på ørkenhubro på berbisk, og også navnet på firmaet til Brahim. Han fortalte oss historien hvordan han oppdaget lokaliteten ved et tilfeldig stopp i desember 2009 ved veien på åskammen, og herfra hørte han hubroen synge.

Slagfalker 02.03 (Kjell Arild Dokka)

Etter hvert flere ravinestenskvetter (fremdeles mållart, og vi regna 4 eks.). Fredrik fikk bestemt sin Bibron's Agama, på bilde etter hjemkomst. Brahim – fremdeles på leiteren' - dro oss videre innover. Han pekte høyt opp i klippen, mot en sittende slagfalk. I perfekt tidlig kveldslys, og etter hvert 2 fugler. 20 min. med en fantastisk oppvisning, også med bytteoverlevering – ei stakkars Fat Sand Rat -, bestemt med teleskop og på bilde. Hadde det ikke vært for en viss lyddisiplin, hadde det vært full applaus, – men den kom på bussen på veien hjem. Ai, ai, ai, - og som Fredrik skrev i e-post etter hjemkomst:

Det må jeg si, innenfor en ettermiddagsvandring: Først ørkenhubro, deretter Bibron's Agama, etterfulgt av ravinesteinskveitt + div. og ikke minst, avslutningssermonien med praktoppvisningen fra slagfalk-paret.

Dette må vel kvalifisere til: "Brukbart men heller ikke mer!"

Ved den siste lokaliteten så vi også huler i fjellet, med steinmurer i forkant. Under besøk med gruppe (KNoK) i februar 2019 bodde det nomader med sauer og geiter i hulene. Disse kom fra høyereliggende områder N i Marokko, for å tilbringe vinteren her. Med to vintre uten nedbør, var det ingen ting for dyr eller folk å hente her i år.

Tilbake til hotellet i god tid før solnedgang, en kveldspils, dusj, middag og artsliste (tung).

Dag 4, 03.03 Boumalne Dadès, Alnif Oasis, Alnif, M'cissi, Rissania, Erg Chebbi, Auberge Dunes D'or

Vi var i bussen for avreise 08.30, og klare for dagens 25 mil. Ytterligere en slagfalk tok farvel med oss rett utenfor Boumalne. Rolig start, der vi fulgte sletten mellom Høye-Atlas og Anti-Atlas, passerte Tinerhir, og ved Jebel Tisdafine tok vi sør, retning Alnif.

Alnif Oasis. (Fredrik Calmeyer)

Et stopp ved en oase rett før Alnif ga noe småfugl med bl.a. en atlassanger (vi hadde ytterligere 3 bestemte under turen, men aldri noen gode obser), ei lappiplerke, 3 maghrebtopperker og turens første amfibier med 2 Moroccan Toad.

Maskesanger, M'cissi 03.03 (Svein Søgne)

Lunsj i skyggen på terrassen i Alnif var enkel og god, før 14 mil mot Erg Chebbi. Lite trafikk og gode veier. Stopp i "ingenmannsland" - M'cissi – der vi hadde turenens eneste maskesanger, før reiseleder også fant to saharaskriktrøster. – Også turenens eneste for denne arten, kanskje noe overraskende med tanke på hvor mange mil vi hadde langs veien. – Etter mye sang, både fra dem og oss, fikk alle en fin opplevelse med disse snodige fuglene, flyvende fra den ene akasien til den andre.

Saharaskriktrøster, M'cissi 03.03 (Magnus Ullman)

På veien videre mot Rissani ble brunnakkeravn regelmessig og hvitkronesteinskvett vanlig. Gjennom Rissani og mot hotellet og sanddynene ved Erg Chebbi. Vi ankom Auberge Dunes D'or – "Herberget Gull-dynene" – kl. 18. Vi fikk med oss en eventyrlig solnedgang, der sanddynene badet – ja! – i gull!! (Den eneste av de tre kveldene vi var der, som hadde disse

fargene.) Med sanddynene rett på baksida av hotellet, var det bare å sparke av seg skoa. Badenymfer og romkameratene Tor S. og Steinar R. prøvde hotellets badebasseng, - forfriskende var fasiten. Stor og velsmakende kveldsbuffet, artsgjennomgang, bål og trommer.

På kvelden ble også en «flokk med natravner» hørt utenfor hotellets murer, - men det var noe som skurret med lyden. Etter diverse oppklaringer, og etter at noen påpekte at det lå en dam hundre meter unna, så falt valget på amfibier. Dagen etter ble synderen (!?) avslørt til en paddeart, African Green Toad.

Dag 5, 04.03 Erg Chebbi, Auberge Dunes D'or

Noen rakk en tur i sanddynene før frokost 07.30. Det skulle bli den store ørkendagen, med arter i tørre områder. Fire firehjulstrekkere sto stilt opp og klare. Reiseleder fikk plass i første bilen, med Hamid – broren til Brahim – som speider. Han kunne ruta svært godt. Brahim var i siste bilen, og alle biler hadde radiokontakt. Med utmerkede sjåførere, som visste hva som gjaldt, ble dette arbeidsmønsteret for denne og neste dag.

Lysbuksandhøne, Erg Chebbi 04.03 (Kjell Arild Dokka)

45 min kjøring, i kjørespor – og noen ganger utenfor –, ved foten av sanddynene. Vi passerte noen bofaste nomader – med faste hus fikk de betegnelsen beduiner, ifølge Brahim -, før vi stansa opp på ei slette der det var blitt en liten vannpøl, takket være vann fra en slange. Det var drikkende sandhøner som gjaldt. Vi venta ei stund (noen mente det var lenge, og kanskje mista litt trua?), - fikk med oss en berberfalk, og også på bilde etter hjemkomst, 2 flekkdverglerker – før vi hørte kaklinga, og mange flokker slo seg ned. Først ute på sletta, og så bort til vannet for å drikke. Brahim sa at nå kom de bare på morgenen, mens de også kom på kvelden når de hadde unger. Lysbuksandhøne var den dominerende arten, men også en liten flokk på 9 priksandhøner var innom. Vi var fornøyde med flotte obser, og mange bilder sjøl med krevende lys.

Hvitkronesteinskvett, 04.03 (Hans Petter Kristoffersen)

Turen videre bar til en liten beduinbosetting, der våre verter – mor med barn og barnebarn – disponerte to små hus. Et enklere og mer krevende liv enn dette var det vanskelig å forestille seg. Brahim, som også fortalte om familien seinere på turen, hadde en avtale her om «drift» av en liten fôringsplass, - og noen kjærkomne dirham i inntekter -, for målararten ørkenspurv. En hunn og en hann fikk vi på to korte besøk. Applaus (og jardang!) for obsen, og Magnus hadde ved en anledning betegnet arten som kandidat blant 10 på topp i verden blant ornitologer. En hvitkronesteinskvett på hustaket ble også behørig fotografert og studert. Vertskapet bød på te, fortært med glede i skyggen (30+ i sola), og det var også tid for litt forsiktig småhandel.

Brahim, Erg Chebbi 04.03 (Fredrik Calmeyer)

Brahim følte seg hjemme i dette miljøet, og med gruppen rundt seg fortalte han fra sitt liv, en historie som gjorde inntrykk.

I was born in the Saharan desert of Morocco in 1986, having Berber nomadic parents. In 1992 my parents decided to move to Rissani city just for me to go to school. When I finished the primary school, I did not want to continue to study anymore, and decided to go back to the Sahara deserts to work for my grandparents as a shepherd for three years. That is when I got my interest and love for birds and the wildlife (1999-2001).

The next four years I went back to my parent's city (Rissani), where I worked at my store for fossils, handicrafts and minerals (2002-2005).

Again, I returned to the deserts to work as camel guide and waiter in a hotel in Erg Chebbi dunes. These 4 years (2006-2009) I lived a very hard life, but I also had great experiences such as; meeting and guiding tourists from all over the world to show them the desert and nomadic life, exchange of cultures, learning languages by listening, so that I now can speak English, French, Spanish, Italian, Arabic and Berber, my mother language.

After the camel guide experience, I decided to go back home (Rissani) in November 2009, where my birdwatching story started. I remember the Christmas of 2009 when I was cycling to the west of Rissani and met three birders from Spain by chance. They were looking for the Pharaoh Eagle Owl. I decided to help them and found the bird by naked eye sitting on the cliffs. By that time, I had no binoculars yet!

One of the three Spanish birders came back at end of February 2010 and he brought me a pair of binoculars, Collins Bird Guide and some CD's. We spent three days together birding in the Sahara deserts, where we had an enjoyable time. At the end, the Spanish friend said to me; Brahim you should be a local guide in the deserts area because there are no guides here. I told him; ok I will try and do my best!

Finally, I decided to do that job, the Spanish friend recommended my services to other birders and I started guiding groups in the deserts of Rissani and Merzouga areas in March 2010. After several years of guiding other companies and private groups into the Sahara deserts, I created my own company called "GAYUIN" (a Berber word used by desert dwellers to designate the Pharaoh Eagle Owl *Bubo ascalaphus*) in 2013. I was then able to offer my own birding tours and activities all around the country.

Seansen der Brahim fortalte om sitt liv, Erg Chebbi 04.03 (Thor Østbye)

Langnebblerke, Erg Chebbi 04.03 (Kjell Arild Dokka)

Tilbake mot hotellet var det stopp i et område med lav og spredt vegetasjon (også her sterkt merka av tørke), et område for saharasanger. 2 eks. av denne fotogene arten kom med, før vi returnerte til hotellet for berberomelett og siesta.

Ørkennatteravn i linsene, Erg Chebbi 04.03 (Fredrik Calmeyer)

Avreise 15.30 for målart ørkennattravn, en art med sin nordligste utbredelse her i Marokko. En drøy halvtimes kjøring, og vi traff Brahims gode hjelper, Babak. Han hang seg på en av bilene, og tok oss med ut i et småkupert terreng, med buskas, sand og stein. Og på ca. 40 m avstand ble vi vist 2 hvilende fugler, halvt i skyggen, halvt i sola. De var svært vanskelig å skille fra omgivelsene, men alle fikk – etter hvert – gode obser, og også bilder. Steve B. – som hadde to rundturer i Marokko fra tidligere, og som bidro med gode obser og mye info – fortalte at samme mann hadde vist ørkennattravn til hans gruppe, men med en annen operatør! Så litt business kan man gjøre, ved å gi fuglekikkere et usedvanlig lett kryss, for en tung art.

Det var litt diskusjon rundt størrelsen på fuglene, da flere mente de vi så var større enn vår nattravn, - men boka ga ingen støtte, og det ble heller ikke tatt mål...

Ørkennattravn Erg Chebbi 04.03 (Stephen Baines)

Hjem for solnedgang ved sanddynene, i kveld med et annet lys. Andre rakk paddefotografering, før nok en strålende buffet, og ei spennende artsliste.

Dag 6, 05.03 Haron, Oued Gheris, Rissani, Merzouga, Auberge Dunes D'or

Etter frokost avreise for en litt roligere dag. Vi hadde allerede fått med oss flertallet av områdets arter, men mangla berbersanger. Vi stansa opp ved en hekkelokalitet for arten, knusktørt, flatt og med en god del vegetasjon (nok for noen beitende dromedarer). Brahim fortalte at ved kraftig nedbør så kunne området stå under vann!

Maghrebtopperke 05.03. (Stephen Baines)

Totalt 4 fugler ble leita fram, og også maghrebtopperke viste seg fint. Videre til et knusktørt elveleie, Oued Gheris utenfor Rissani, der det fløy opp 2 rustender fra en liten dam i elva (tilførsel fra en slange). Turens eneste skilpadde – Spanish Terrapin – ble ikke fanga opp før Thor Ø. hadde fått studert bilder av rustendene etter hjemkomst! Flere rødbrystsangere skulka i krattet, mens Steve og Magnus etter iherdig jobbing, fikk gode bilder på iberiagransanger. Magnus sin mållart nummer én på turen, fotomessig.

05.03 (Kjell Arild Dokka)

Området ved Rissani er kjennetegnet av de to elvene Gheris – vest for byen - og Ziz, som går øst for byen, som var uten vann hele veien, og det var i elveleiet her vi leita berbersanger på morgenen. Dette området mellom og ved elvene går under navnet Tafilalt, og er i en artikkel nevnt som «little Mesopotamia». Området har en gammel og rik historie, med for eks. oldtidsbyen Sijilmassa.

Berbersanger, Haron 05.03 (Stephen Baines)

Det var tid for lunsj, som i dag ble servert hjemme hos familien til Brahim, rett i utkanten av Rissani. God salat ble etterfulgt av ”berberpizza”. Det arabiske navnet på retten er *Madfouna* (se link). Brahim fortalte i ettertid at det berbiske navnet er *Aghroum nognsou*, men at retten går under populærnavnet *Berberpizza*. Det skulle uansett være 44 ulike krydder, og vi ble godt forsynt. Etter maten var det mulighet for besøk og handling i familiens butikk med steiner, fossiler og annet.

<http://www.bbc.com/travel/gallery/20180122-madfouna-moroccos-surprising-take-on-pizza>

Tilbake mot hotellet i ”god” ettermiddagsvarme – termometeret i en av bilene viste 35 grader. Reisleder hadde ønska å se på tepper, og det ble et stopp hos ”teppehandleren i Merzouga”. Et vel intenst salgsforsøk, med framvisning av et utall tepper, og like mange forsikringer om at vi ikke trang å kjøpe. Vi lærte jo noe om kulturen, og teppene var fine, men i vår målgruppe hadde kanskje en rolig framvisning – og en fastpris – gitt bedre salg. Uansett, ett teppe forlot butikken under armen til sin nye eier, på vei mot Norge.

Ved hotellet sa vi farvel til hyggelige og dyktige sjåfører. Siesta med bad for noen, sanddynevandring, fotografering ved dammen før middag og artsliste.

Kveldsørkenbilde Erg Chebbi 05.03 (Thor Østbye)

Siste kveld og natt med ørkenen som nabo, - en nabo som Svein S. med flere mente var noe av det mest spennende å oppleve under turen.

Dag 7, 06.03 Auberge Dunes D'or, Tazzarine, Zagora, Foum-Zguid, Oued el Maleh, Tissint, Kasbah Tissint

Vi hadde 520 lange km SV for å komme fram til dagens destinasjon. Farvel til ørkenen, avreise 08.40, og i trygge hender med Mohamed som sjåfør med bussen. Et likeartet landskap store deler av dagen med klipper, høydedrag og sletter, og med usedvanlig vakre formasjoner i morgenlyset. Vi holdt oss ved de sydlige delene av Anti-Atlas.

Lunsj i Zagora 06.03 (Fredrik Calmeyer)

Kort stopp utenfor Alnif, og lunsj i Zagora, før siste biten til en mulig stripesandhønelokalitet noen km utenfor Tissint. Et av de svært få stedene man kan lete etter arten i Marokko, - og vi kan ikke si at vi ikke prøvde! I spredt formasjon utover ei stor slette, mørk av lavastein, og speidende etter mulig rastende fugler. Halvannen time, men ingen sandhøns.

Vi forflytta oss så til Oued el Maleh, der vi venta ytterligere 1,5 t for å håpe på fugler som kom for å drikke. Vi var ikke bortskjemte med ei elv med vann! Marmorand, skarv og hegrer, men intet utbytte for arten her heller, - dog en vakker solnedgang etterfulgt av en spektakulær stjernehimmel, iblanda intens lydløs venting. Før Brahim sa at nok var nok, og vi kjørte til Tissint for innsjekking, på usedvanlig flotte Kasbah Tissint. God middag, god stemning, og til slutt Fredrik med et bad i bassenget som var lyst opp i et elegant fargespill.

Dag 8, 07.03 Kasbah Tissint, Anti-Atlas, Ida ou Baloul, Ighram, Sous Valley, Oued Massa, Sidi Wassay - Residence Fanti

Morgenvandring etter frokost, der vi kunne se saltutskilling fra vannet. Både Tissint og Maleh skulle bety salt. Litt i småfuglveien, med gulerler og rødbrystsangere. - Lite i fiskeveien i

denne elva, da Torgeir L. og Tor S. ikke viste noen interesse. Når praten om fugler spora av, så kunne karene finne hverandre i interessen (besettelsen?) for fiske etter laks og ørret der heime! - I bussen og ytterligere 350 km til Atlanterhavet.

Dromedarer i elveleie, Anti-Atlas, 07.03 (Thor Østbye)

Først V forbi Tata, og igjen kryssa vi Anti-Atlas da vi kjørte N til Ighram og videre til Taroudant og til Sousdalen. Første stopp i fjella blei ved en stor flokk med dromedarer – ca. 250 dyr som ble holdt for melking – som ble drevet oppover i et elveleie.

Anti-Atlas, 07.03. (Fredrik Calmeyer)

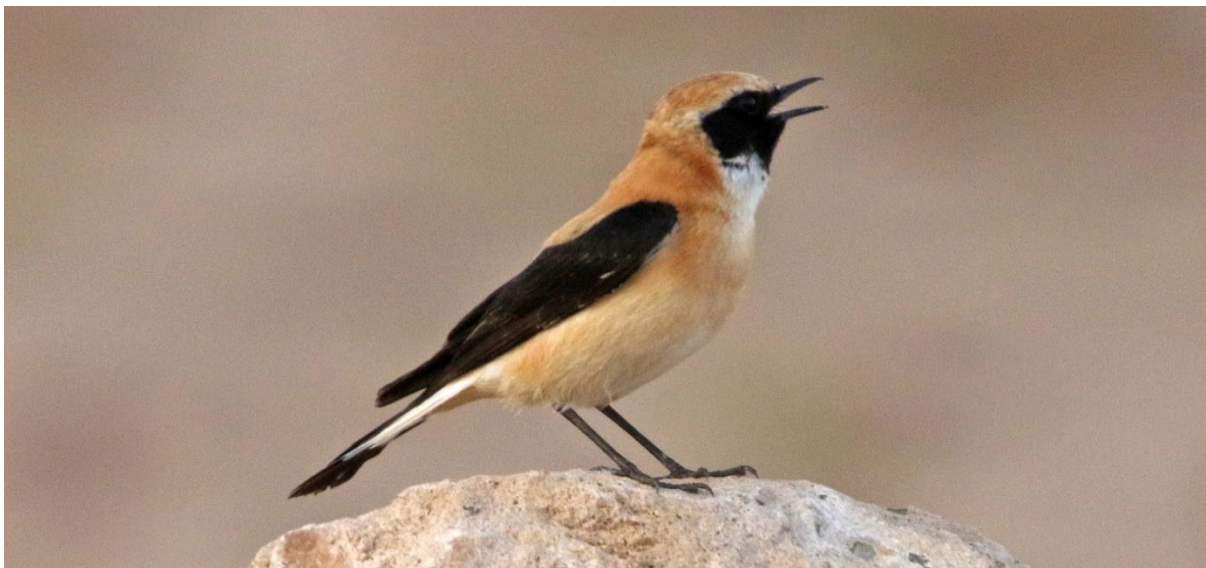
Etter hvert også nye fugler med fine obser: En adult haukørn, en kongeørn av rasen *homeyeri*, som satte seg høyt på åsryggen, ei svartglente og den første varsleren av rasen *algeriensis*. Fra vannskillet og ned mot Sousdalen begynte også argantrærne å gjøre seg gjeldende, kjent for sin olje, både i mat og en rekke kosmetiske produkter. En rekke trær så døde eller døende ut, og det var noe usikkerhet om de ville vise livstegn igjen når nedbøren kom!!?? Nede i dalen ble det mer folk, mer trafikk, i det hele tatt mer av alt som vi hadde vært foruten de foregående dagene.

Innkjøp, Anti-Atlas. (Thor Østbye)

Lunsj utenfor Taroudant, før siste etappe V til Agadir, og S mot Oued Massa. Fine nærobser og foto på småseiler i Sidi Bibi. Vi passerte broen over Oued Massa, og endelig både så og hørte vi havet. Effektiv fuglekikking rett ved bostedet ga kirkeugler, fine obser av triel, før to av turens høythengende arter også kom med, - diademrødstjert med to individer og skallet ibis med tre fugler. Når vi i tillegg fikk totalt 30 havsuler, føltes ørkenen fjern. Innsjekking, fiskemiddag (som seg hør og bør – det ble flere) og ei hyggelig dagens artsliste. I søvn til lyden av dønninger fra Atlanterhavet.

Dag 9, 08.03 Sidi Wassay, Oued Massa, Oued Massa Bridge, Oued Massa River Mouth
Rikholdig frokost, og en fotogen middelhavssteinskvett (turens eneste), rett utenfor bostedet.

Middelhavssteinskvett rett utenfor bostedet 08.03 (Hans Petter Kristoffersen)

Skallet ibis - som det ble noen flere av under dagen - viste seg også med 4 eks., og kirkeugla var på sin faste plass.

Skallet ibis, 08.03 (Kjell Arild Dokka)

Gulerle *Motacilla flava flavissima*, Oued Massa Bridge 08.03 (Kjell Arild Dokka)

Vi kom ned til broen over Oued Massa, en svært kjent fuglelokalitet, og det ble mye nytt å observere, men også mange kjente arter rastende på trekket. Alle fikk se brunstrupesandsvaler godt, gråseilere var på nærvisitt over hodene våre, svartvingeglente med 3 eks., mens 2 svartkronesjagraer var de som skapte mest frustrasjon blant fotografene, da de høyst unødig ville vise seg fram! Kjell Arild dro fram ei gulerle av rasen *flavissima*, mens turens mest

eksklusive «write in» kom når Magnus ropte ut «Större pip» – tartarpiplerke -, overflygende og tatt på fluktlyden før den satte seg i en tretopp, akkurat lenge nok til at det ble noen dokbilder.

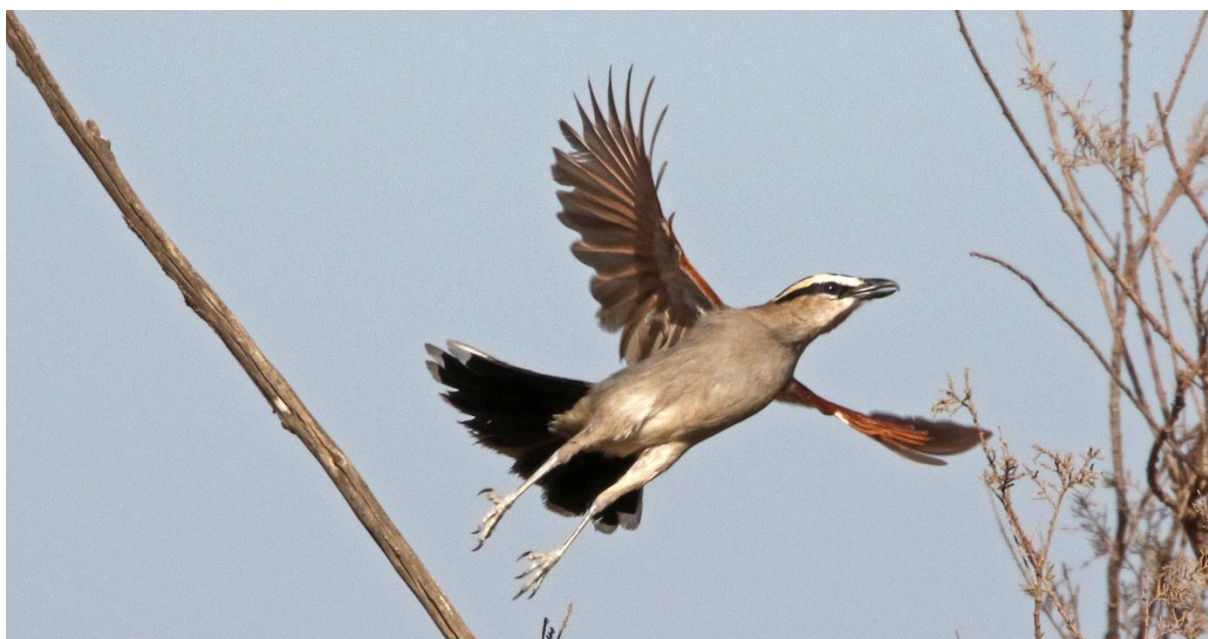

Diademrødstjert 08.03. (Thor Østbye)

Tilbake til hotellet for lunsj med fisk, en liten siesta (og vandring for andre), før vi tørna ut igjen og kjørte ei runde for å komme til munningen av Oued Massa. Thor og Per Ø. jobba intenst med diademrødstjert innover i parken, mens den øvrige gjengen tok for seg av måker og vadere på den store sandstranda ut mot havet. God uttelling med fine obser på middelhavsmåke (ca. 65), mens det var sildemåke som utgjorde hovedtyngden (1000+).

Noen vandra på stranda tilbake til hotellet, mens andre fulgte med bussen. Velgrilla fisk til middag (hotellets kjøkken var helt klart uten røykvarsler), og dagens artsgjennomgang viste knallsterke 91 ulike arter.

Dag 10, 09.03 Sidi Wassay, Oued Sous, Marrakech, Jemaa el-Fna, Palais al Bahja Hôtel
Pakking, frokost, farvel til storhavet og avreise 08.30 til nær munningen av Oued Sous i utkanten av Agadir.

Svartkronesjagra, Oued Sous 09.03 (Hans Petter Kristoffersen)

Heftig fuglekikking, der Hans Petter starta med gode obser og bilder på atlasskjære, etterfulgt av en velvillig svartkronesjagra som viste seg for alle. Videre diverse vadere - herav et utvalg spover -, og 7 svartehavsmåker. Steve dro til med ei endemisk firfisle (bestemt på bilde etter hjemkomst) med det klingende navnet Margarita's Fringe-fingered Lizard.

Atlasskjære, Oued Sous 09.03 (Kjell Arild Dokka)

Etterpå var det stopp i utkanten av byen i en forretning med produkter fra arganolje. Vi fikk et innblikk i produksjonen, og deretter en innføring i hvilke fantastiske egenskaper oljen hadde mot de fleste plager (kan ikke skrive alle her, da det ikke ble nevnt at den virka mot koronaviruset). At det fantes produkter som hindra aldring, gjenskapte hårvekst og generelt fremheva skjønnhet, var det liten tvil om.

Tajin. Varm lunsj hver dag, under ei ornitologisk reise! (Fredrik Calmeyer)

Litt handel ble det, før vi stoppa for lunsj ved starten av motorveien retning Marrakech. Nystekte brødløfser – litt grove og særs godluktende – sammen med turens beste (!!??) lunsjretter: delikat mørt storfekjøtt langtidstekt i tajiner (leirgryte, med kjegleformet hatt), etterfulgt av yoghurt og kaffe. Til og med en slangeørn i horisonten, før snaue 3 timer på motorveien.

Vel framme i Marrakech dro vi rett til byens mest kjente severdighet, torget Jemaa el-Fna. Vi gjorde ei runde, klarte oss unna alle selgerne, så på «dyreavdelingen» med slanger og aper, på behørig avstand (det frista ikke å se eller fotografere alle disse dyrene som var fratatt friheten), før vi endte opp ventende på bussen. En drøy time var altså nok! I fugleveien dro vi inn en dvergørn på trekk, en bofast vandrefalk, mens gråseilere og noen småseilere dominerte i lufta.

Kort reise til turen siste hotell. Innsjekking, en middag uten veldig sjarm, artsliste med mye nytt også denne dagen, før en rolig siste kveld.

Dag 11, 10.03 Marrakech lufthavn – Norge/Sverige/Spania

God tid til frokost, pakking og henta av Mohamed og Brahim kl. 09 for transport til flyplassen. Her ble der farvel til en utmerket og trygg sjåfør Mohamed. Til en kunnskapsrik lokal guide, Brahim, som løste jobben med lokaliteter, fugler, lokal kultur og diverse stopp, på en utmerket måte. Og til Elvira – fly til Sevilla seinere på dagen -, som tålmodig hadde jobba seg gjennom fugler, planter og 11 dager med kjente og ukjente språk.

Rolf og Magnus sa vi farvel til på Kastrup, før gjengen fra Norge skiltes på Gardermoen.

Tilbakemeldingen var at de som ikke hadde besøkt Nord-Afrika tidligere, hadde landa på mellom 30 og 40 nye arter. Fornøyde alle sammen! Andre gleda seg over å ha fått være med på dette en gang til. Ei vellykka reise, i prekoronaens tid.

Epilog: Hjemme på tirsdag 10. mars, og i Norge ble landet nærmest stengt ned fra kl. 18 på torsdag kveld, 12. mars, som et tiltak mot spredning av koronaviruset. Disse tiltakene er fortsatt virksomme, med de første lettelsene annonsert 20. april.

I Marokko ble alle flyvninger med passasjerer fra bl.a. Norge, suspendert fra 14. mars. Kun flyvninger for å hente hjem passasjerer ble gjennomført dagene etterpå, bl.a. med Norwegian fra Marrakech. Brahim har fortalt at han innen utgangen av mars fikk kanselleringer for alle sine planlagte reiser i 2020.

Takk til for innspill og bilder til dagbok og fuglerapport.

Dagbok, ført i pennen av Per Øystein, Fiskum april 2020.

Vi kryssar Anti-Atlas 07.03 (Kjell Arild Dokka)

BIRDS

Taxonomy follows IOC

Ruddy Shelduck, 05.03 (Kjell Arild Dokka)

1. Rustand Rostand **Ruddy Shelduck** *Tadorna ferruginea*
2 Oued Gheris 05.03, 2 Auberge Dunes D'or 05.03, Oued el Maleh 06.03, 5 Kasbah Tissint 07.03
2. Stokkand Gräsand **Mallard** *Anas platyrhynchos*
1 Oued Massa River Mouth 08.03
3. Marmorand Marmorand **Marbled Duck** *Marmaronetta angustirostris*
2 south of Tissint 06.03
4. Berberhøne Klipphøna **Barbary Partridge** *Alectoris barbara*
3 Alkak 01.03, 3 Oued Sous 09.03
5. Vaktel Vaktel **Common Quail** *Coturnix coturnix*
1 Oued Massa Bridge 08.03
6. Flamingo Større flamingo **Greater Flamingo** *Phoenicopterus roseus*
7 Oued Massa River Mouth 08.03, 70 Oued Sous 09.03
7. Stork Vit stork **White Stork** *Ciconia ciconia*
15 (incl. 1 on nest) along the road 29.02, several birds + several nests (more than 30) 03.01, 1 Tagdilt Track 02.03, 1 Hotel Kasbah de Dadès 02.03, 5 along the road 07.07, 1 Oued Massa Bridge 08.03, 125 Oued Sous 09.03, 2 on a nest along the road 09.03

Northern Bald Ibis, Sidi Wassay 08.03 (Hans Petter Kristoffersen)

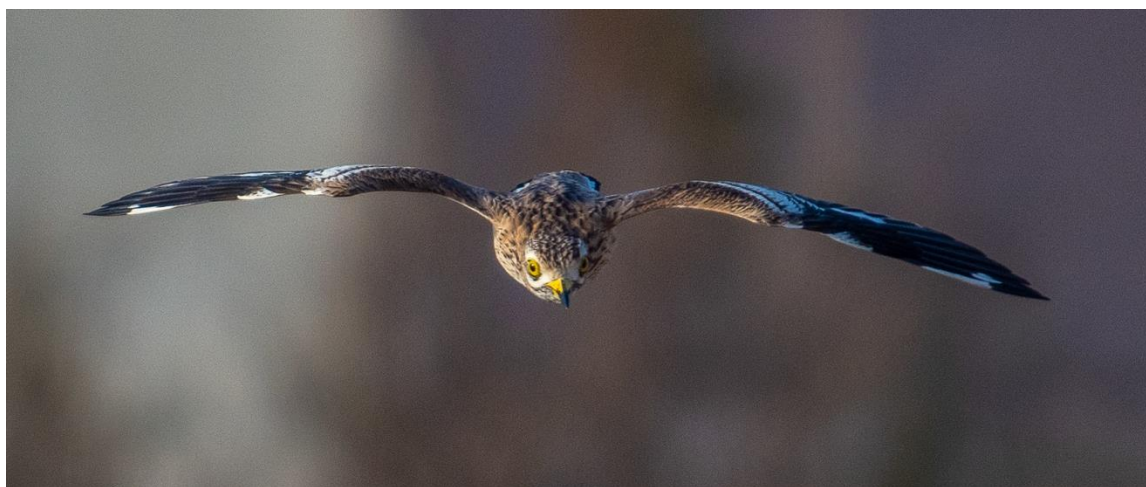
8. Skallet Ibis Eremitibis **Northern Bald Ibis** *Geronticus eremitas*
3 Sidi Wassay 07.03, 4 Sidi Wassay 08.03, 2 Oued Massa Bridge 08.03, 1 Residence Fanti 08.03, 1 Oued Massa River Mouth 08.03, 3 Residence Fanti 09.03
9. Bronseibis Bronsibis **Glossy Ibis** *Plegadis falcinellus*
30 Oued Mass 07.03, 11 Oued Massa Bridge 08.03, 7 Oued Massa 09.03
10. Skjestork Skedstork **Eurasian Spoonbill** *Platalea leucorodia*
1 Oued Massa Bridge 08.03, 3 Oued Massa River Mouth 08.03
11. Natthegre Natthäger **Black-crowned Night Heron** *Nycticorax nycticorax*
1 Oued Massa 07.03, 10 Oued Massa Bridge 08.03
12. Kuhegre Kohäger **Western Cattle Egret** *Bubulcus ibis*
20 along the road 29.02, 40 along the road 01.03, 15 along the road 03.03, 3 Kasbah Tissint 07.03 , 1 Oued Massa 07.03 , 4 Oued Massa Bridge 08.03, 15 individuals 09.03
13. Gråhegre Gråhäger **Grey Heron** *Ardea cinerea*
3 along the road 01.03, 13 south of Tissint 06.03, 4 07.03, 10 individuals Oued Massa 08.03, small numbers 09.03
14. Silkehegre Silkesäger **Little Egret** *Egretta garzetta*
1 along the road 01.03, 8 south of Tissint 06.03, 3 Kasbah Tissint 07.03 , 4 Oued Massa River Mouth 08.03, 5 Oued Sous 09.03
15. Havsule Havssula **Northern Gannet** *Morus bassanus*
30 Sidi Wassay 07.03, 50 Residence Fanti 08.03, 5 Residence Fanti 09.03
16. Storskarv Storskarv **Great Cormorant** *Phalacrocorax carbo*
70 heading east south of Tissint 06.03, fairly common 08.03, small numbers Oued Sous 09.03
17. Fiskeørn Fiskgjuse **Osprey** *Pandion haliaetus*
1–2 Oued Massa Bridge 08.03, 1 Oued Sous 09.03
18. Svartvingeglente Svartvingad glada **Black-winged Kite** *Elanus caeruleus*
3 Oued Massa Bridge 08.03
Gåsegribb Gåsgam **Griffon Vulture** *Gyps fulvus*
1 perched on a house along the road 01.03 (originally wild, still free-flying, but for a long time fed by the locals and hardly a "wild" bird any more)
19. Slangeørn Ormörn **Short-toed Snake Eagle** *Circaetus gallicus*
1 along the road Agadir–Marrakech 09.03
20. Dvergørn Dvärgörn **Booted Eagle** *Hieraaetus pennatus*
1 Jemaa el-Fna 09.03
21. Kongeørn Kungsörn **Golden Eagle** *Aquila chrysaetos homeyeri*
1 juvenile Anti-Atlas 07.03

Bonelli's Eagle, Anti-Atlas 07.03 (Kjell Arild Dokka)

22. Haukørn Hökörn **Bonelli's Eagle** *Aquila fasciata*
1 Anti-Atlas 07.03

23. Spurvehawk Sparvhök **Eurasian Sparrowhawk** *Accipiter nisus*
2 along the road 01.03
24. Sivhawk Brun kärrhök **Western Marsh Harrier** *Circus aeruginosus*
1 Oued Massa Bridge 08.03
25. Svartglente Brun glada **Black Kite** *Milvus migrans*
3 along the road 01.03, 1 Oued el Maleh 06.03, 2 along the road 07.03
26. Ørnvåk Örnvråk **Long-legged Buzzard** *Buteo rufinus cirtensis*
2 High Atlas 01.03, 1 Tagdilt Track 02.03, 3 (incl. 1 incubating) southeast of Boumalne 02.03, 1 along the road 03.03, 1 Anti-Atlas 07.03, 1 Oued Massa Bridge 08.03
27. Sivhøne Rörhöna **Common Moorhen** *Gallinula chloropus*
1 Oued Massa Bridge 08.03
28. Sothøne Sothöna **Eurasian Coot** *Fulica atra*
1 Oukaïmeden 01.03

Eurasian Stone-curlew, Sidi Wassay 07.03 (Stephen Baines)

29. Triel Tjockfot **Eurasian Stone-curlew** *Burhinus oedicnemus*
8 Sidi Wassay 07.03, 2 Sidi Wassay 08.03, 1 Oued Massa River Mouth 08.03, 2 Oued Sous 09.03
30. Stytteløper Styttløpare **Black-winged Stilt** *Himantopus himantopus*
1 Oued Massa 07.03, 5 Oued Massa Bridge 08.03, 5 Oued Sous 09.03
31. Avosett Skärfläcka **Pied Avocet** *Recurvirostra avosetta*
49 Oued Sous 09.03
32. Tundralo Kustpipare **Grey Plover** *Pluvialis squatarola*
1 Oued Massa River Mouth 08.03, 15 Oued Sous 09.03
33. Sandlo Större strandpipare **Common Ringed Plover** *Charadrius hiaticula*
10 Oued Massa River Mouth 08.03, 10 Oued Massa Beach 08.03, common Oued Sous 09.03
34. Dverglo Mindre strandpipare **Little Ringed Plover** *Charadrius dubius*
1 Auberge Dunes D'or 05.03, 2 south of Tissint 06.03, 4 Oued Massa Beach 08.03, small numbers Oued Sous 09.03
35. Hvitbrystlo Svartbent strandpipare **Kentish Plover** *Charadrius alexandrinus*
50 Oued Massa River Mouth 08.03, 5 Oued Sous 09.03
36. Storspove Storspov **Eurasian Curlew** *Numenius arquata*
8 Oued Sous 09.03
37. Lappspove Myrspov **Bar-tailed Godwit** *Limosa lapponica*
2 Oued Sous 09.03
38. Svarthalespove Rödspov **Black-tailed Godwit** *Limosa limosa*
5 Oued Sous 09.03
39. Polarsnipe Kustsnäppa **Red Knot** *Calidris canutus*
17 Oued Sous 09.03
40. Sandløper Sandløpare **Sanderling** *Calidris alba*
50 Oued Massa River Mouth 08.03, 1 Oued Sous 09.03

41. Myrsnipe Kärrsnäppa **Dunlin** *Calidris alpina*
2 Oued Massa River Mouth 08.03, 27 Oued Sous 09.03
42. Dvergsnipe Småsnäppa **Little Stint** *Calidris minuta*
1 Oued Sous 09.03
43. Enkelbekkasin Enkelbeckasin **Common Snipe** *Gallinago gallinago*
1 Oued Massa Bridge 08.03
44. Strandsnipe Drillsnäppa **Common Sandpiper** *Actitis hypoleucos*
1 south of Tissint 06.03, 1 Kasbah Tissint 07.03, 1 Oued Massa Bridge 08.03, small numbers Oued Sous 09.03
45. Skogsnipe Skogssnäppa **Green Sandpiper** *Tringa ochropus*
2 Oued Massa Bridge 08.03
46. Rødstilk Rödbena **Common Redshank** *Tringa totanus*
20 Oued Sous 09.03
47. Grønnstilk Grönben **Wood Sandpiper** *Tringa glareola*
1 Oued Sous 09.03
48. Gluttsnipe Gluttsnäppa **Common Greenshank** *Tringa nebularia*
1 Oued Massa River Mouth 08.03, 1 Oued Massa Bridge 08.03, 3 Oued Sous 09.03

Cream-coloured Courser, Erg Chebbi 04.03 (Hans Petter Kristoffersen)

49. Ørkenløper Ökenlöpare **Cream-coloured Courser** *Cursorius cursor*
30 Tagdilt Track 02.03, 5 Erg Chebbi 04.03, 1 Haron 05.03, 4 Sidi Wassay 08.03, 2 along the road to Oued Massa River Mouth 08.03
50. Hettemåke Skrattnås **Black-headed Gull** *Chroicocephalus ridibundus*
3 Residence Fanti 08.03, rather common Oued Sous 09.03

Audouin's Gull, Oued Massa River Mouth 08.03 (Kjell Arild Dokka)

51. Middelhavsmåke Rödnäbbad trut **Audouin's Gull** *Ichthyaetus audouinii*
65 Oued Massa River Mouth 08.03
52. Svartehavsmåke Svarthuvad mås **Mediterranean Gull** *Ichthyaetus melanocephalus*
7 Oued Sous 09.03
53. Gulbeinmåke Medelhavstrut **Yellow-legged Gull** *Larus michahellis*
small numbers Oued Massa 07.03, 5 Oued Massa River Mouth 08.03, singles Oued Sous + Agadir 09.03
54. Sildemåke Silltrut **Lesser Black-backed Gull** *Larus fuscus graellsii/intermedius*
2 near the coast 07.03, 1000 Oued Massa River Mouth 08.03, small numbers 09.03
55. Splitterne Kentsk tärna **Sandwich Tern** *Thalasseus sandvicensis*
60 Oued Massa River Mouth 08.03
56. Tyvjo Kustlabb **Parasitic Jaeger** *Stercorarius parasiticus*
1 Sidi Wassay 07.03, 1 + 1 Residence Fanti 08.03, 1 Residence Fanti 09.03

Spotted Sandgrouse, Erg Chebbi 04.03 (Magnus Ullman)

57. Prikksandhøne Ökenflyghöna **Spotted Sandgrouse** *Pterocles senegallus*
9 Erg Chebbi 04.03
58. Svartbuksandhøne Svartbukig flyghöna **Black-bellied Sandgrouse** *Pterocles orientalis*
40 Tagdilt Track 02.03
59. Lysbuksandhøne Kronflyghöna **Crowned Sandgrouse** *Pterocles coronatus*
120–140 Erg Chebbi 04.03
[Tamdue Tamduva **Feral Rock Dove** *Columba livia* (domest.)]
common, recorded daily
60. Ringdue Ringduva **Common Woodpigeon** *Columba palumbus*
30 along the road 01.03, 1 Hotel Kasbah de Dadès 02.03, 1 along the road 03.03, 15 near Agadir 07.03, 10 Marrakech 09.03
61. Tyrkerdue Turkduva **Eurasian Collared Dove** *Streptopelia decaocto*
common, recorded daily
62. Palmedue Palmduva **Laughing Dove** *Spilopelia senegalensis*
1 Hotel Kasbah de Dadès 02.03, 1 southeast of Boumalne 02.03, 10 Alnif Oasis 03.03, 1 Merzouga 05.03, 1 along the road 06.03, 1 Kasbah Tissint 07.03, 4 along the road 07.03, 3 Oued Massa Bridge 08.03, 1 Oued Sous 09.03

Pharaoh Eagle Owl, southeast of Boumalne 02.03 (Kjell Arild Dokka)

- 63. Ørkenhubro Ökenuv **Pharaoh Eagle Owl** *Bubo ascalaphus*
1 male southeast of Boumalne 02.03
- 64. Maghrebkattugle Maghrebuggla **Maghreb Owl** *Strix mauritanica*
1 heard Hotel Aurocher 29.02 – 01.03

Little Owl, Oued Massa 09.03 (Svein Søgne)

- 65. Kirkeugle Minervauggla **Little Owl** *Athene noctua*
1 near Marrakech 29.02, 1 Hotel Aurocher 01.03, 2 Tagdilt Track 02.03, 2 Oued Massa 07.03, 2 Sidi Wassay 07.03, 6 individuals 08.03, 1 Sidi Wassay 09.03, 2 Oued Massa 09.03
- 66. Ørkennattravn Ökennattskärre **Egyptian Nightjar** *Caprimulgus aegyptis*
2 Erg Chebbi 04.03
- 67. Alpeseiler Alpseglare **Alpine Swift** *Tachymarptis melba*
1 Oued Massa Bridge 08.03
- 68. Tårnseiler Tornseglare **Common Swift** *Apus apus*
2 Oued Massa River Mouth 08.03

Pallid Swift, Oued Massa 08.03 (Fredrik Calmeyer)

69. Gråseiler Blek tornseglare **Pallid Swift** *Apus pallidus*
1 along the road 01.03, common 08.03, 100-eds Jemaa el-Fna 09.03, fair numbers Marrakech 10.03
70. Småseiler Stubbstjärtseglare **Little Swift** *Apus affinis*
4 Sidi Bibi 07.03, 2 Oued Massa Bridge 08.03, 3 Sidi Bibi 09.03, 20 Marrakech 09.03
71. Isfugl Kungsfiskare **Common Kingfisher** *Alcedo atthis*
1 Oued Massa Bridge 08.03
72. Bieter Biätare **European Bee-eater** *Merops apiaster*
2 + 2 Oued Massa 08.03
73. Hærfugl Härfågel **Eurasian Hoopoe** *Upupa epops*
1 Boumalne Dadès 02.03, 2 Alnif Oasis 03.03, 1 along the road 06.03, 1 Oued Sous 09.03, 1 along the road 09.03
74. Vendehals Göktyta **Eurasian Wryneck** *Jynx torquilla*
1 Oued Massa River Mouth 08.03
75. Flaggspett Större hackspett **Great Spotted Woodpecker** *Dendrocopos major mauritanus*
2 Alkak 01.03
76. Berberspett Atlasgröngöling **Levaillant's Woodpecker** *Picus vaillantii*
2 Alkak 01.03
77. Tårnfalk Tornfalk **Common Kestrel** *Falco tinnunculus*
3 along the road 29.02, 6 01.03, 2 Hotel Kasbah de Dadès 02.03, 1 Alnif Oasis 03.03, 1 Erg Chebbi 04.03, 3 individuals 05.03, 2 individuals 06.03, 9 individuals 07.03, 10 individuals 08.03, 20 individuals 09.03
78. Slagfalk Slagfalk **Lanner Falcon** *Falco biarmicus*
2 (incl. 1 incubating) southeast of Boumalne 02.03, 1 along the road 03.03
79. Vandrefalk Pilgrimsfalk **Peregrine Falcon** *Falco peregrinus peregrinus*
1 Jemaa el-Fna 09.03
Berberfalk Berberfalk **Barbary Falcon** *Falco peregrinus pelegrinoides*
1 Erg Chebbi 04.03

Black-crowned Tchagra, Oued Sous 09.03 (Svein Søgne)

80. Svartkronesjagra Svartkronad tchagra **Black-crowned Tchagra** *Tchagra senegalus*
2 Oued Massa Bridge 08.03, 1 Oued Sous 09.03

81. Varsler Ökenvarfågel **Southern Grey Shrike** *Lanius elegans elegans*
2 near Marrakech + 1 along the road 29.02, 5 along the road 01.03, 10 along the road 03.03, 2 M'cissi + 1 Auberge Dunes D'or 03.03, 2 Erg Chebbi 04.03, 3 along the road 06.03, 2 east of Ighram 07.03, 1 along the road Agadir–Marrakech 09.03
Varsler Ökenvarfågel **Southern Grey Shrike** *Lanius elegans algeriensis*
3 west of Ighram 07.03, 1 Oued Massa River Mouth 08.03, 1 Oued Massa 09.03

Woodchat Shrike, Oued Massa Bridge 08.03 (Fredrik Calmeyer)

82. Rødhodevarsler Rödhuwad törnskata **Woodchat Shrike** *Lanius senator*
4 Oued Massa Bridge 08.03, 2 Oued Massa River Mouth 08.03, 2 Oued Sous 09.03

Maghreb Magpie, Oued Sous 09.03 (Fredrik Calmeyer)

83. Atlasskjære Maghrebskata **Maghreb Magpie** *Pica mauritanica*
rather common 29.02, rather common 07.03, fairly common Oued Massa 08.03, rather common 09.03
84. Alpekråke Alpkråka **Red-billed Chough** *Pyrrhonorax pyrrhonorax*
75 Oukaïmeden 01.03

Alpine Chough, Oukaïmeden 01.03 (Kjell Arild Dokka)

85. Alpekaje Alpkaja **Alpine Chough** *Pyrrhonorax graculus*
75 Oukaïmeden 01.03
86. Brunnakkeravn Ökenkorp **Brown-necked Raven** *Corvus ruficollis*
over 50 individuals east of Alnif 03.03, 10 Erg Chebbi 04.03, 25 individuals 05.03, 6 along the road 06.03, 1 Anti-Atlas 07.03
87. Ravn Korp **Northern Raven** *Corvus corax*
6 along the road 01.03, 1 along the road 09.03
88. Svartmeis Svartmes **Coal Tit** *Periparus ater*
5 Alkak 01.03

African Blue Tit, Alkak 01.03 (Svein Søgne)

89. Kalottmeis Koboltmes **African Blue Tit** *Cyanistes teneriffae ultramarinus*
7 Alkak 01.03

90. Kjøttmeis Talgoxe **Great Tit** *Parus major*
5 Alkak 01.03
91. Langnebblerke Härfågellärka **Greater Hoopoe-Lark** *Alaemon alaudipes*
5 Tagdilt Track 02.03, 1 Auberge Dunes D'or 03.03, 20 Erg Chebbi 04.03, 1 Auberge Dunes D'or 05.03

Thick-billed Lark, Tagdilt Track 02.03 (Kjell Arild Dokka)

92. Tykknebblerke Tjocknäbbad lärka **Thick-billed Lark** *Ramphocoris clotbey*
4 Tagdilt Track 02.03
93. Ørkenlerke Stenökenlärka **Desert Lark** *Ammomanes deserti*
5 southeast of Boumalne 02.03, 6 along the road 03.03, 6 Haron 05.03, singles along the road + 6 Oued el Maleh 06.03, small numbers along the road 07.03
94. Mørkhalelerke Sandökenlärka **Bar-tailed Lark** *Ammomanes cinctura*
6 Erg Chebbi 04.03, 1 Auberge Dunes D'or 05.03, 1 Auberge Dunes D'or 06.03

Thekla Lark, Tagdilt Track 02.03 (Stephen Baines)

95. Krattopplerke Lagerlärka **Thekla Lark** *Galerida theklæ*
1 along the road 01.03, 15 Tagdilt Track 02.03, smaller numbers along the road 03.03, rather common 07.03, common 08.03, small numbers 09.03

96. Topplerke Tofslärka **Crested Lark** *Galerida cristata riggenbachi*
small numbers 29.02
97. Maghrebtopperke Maghreblärka **Maghreb Lark** *Galerida macrorhyncha macrorhyncha*
3 Alnif Oasis 03.03, 1 Erg Chebbi 04.03, 4 Haron 05.03, 2 Oued Gheris 05.03
98. Fjellerke Berglärka **Horned Lark** *Eremophila alpestris atlas*
30 Oukaïmeden 01.03
99. Hornlerke Ökenberglärka **Temminck's Lark** *Eremophila bilopha*
25 Tagdilt Track 02.03
100. Dverglerke Korttållärka **Greater Short-toed Lark** *Calandrella brachydactyla*
2 Tagdilt Track 02.03, 5 Erg Chebbi 04.03, 60 heading north Auberge Dunes D'or 06.03, 1 Oued el Maleh 06.03
101. Flekkdverglerke Dvärglärka **Lesser Short-toed Lark** *Alaudala rufescens*
2 Erg Chebbi 04.03

Common Bulbul, Oued Massa River Mouth 08.03 (Hans Petter Kristoffersen)

102. Hagebylbyl Trädgårdsbulbyl **Common Bulbul** *Pycnonotus barbatus*
common, recorded nearly daily, including 40 along the road 29.02

Brown-throated Martin, Oued Massa Bridge 08.03 (Fredrik Calmeyer)

103. Brunstrupesandsvale Brunstrupig backsvala **Brown-throated Martin** *Riparia paludicola*
3 Kasbah Tissint 07.03, 15 Oued Massa Bridge 08.03, 20 Oued Sous 09.03

104. Sandsvale Backsvala **Sand Martin** *Riparia riparia*
1 Auberge Dunes D'or 05.03, 1 Oued Massa Bridge 08.03, 2 Oued Sous 09.03
105. Låvesvale Ladusvala **Barn Swallow** *Hirundo rustica*
rather common, recorded daily
106. Klippesvale Klippsvala **Eurasian Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris*
2 along the road 01.03, 3 Oukaïmeden 01.03, 2 Hotel Kasbah de Dadès 02–03.03, 10 southeast of Boumalne 02.03, 2 along the road 06.03
107. Taksvale Hussvala **Common House Martin** *Delichon urbicum*
5 Ighram 07.03, 3 Oued Massa Bridge 08.03, 3 Oued Sous 09.03
108. Amursvale Rostgumpsvala **Red-rumped Swallow** *Cecropis daurica*
1 along the road 03.03, 2 along the road 07.03, 2 Oued Massa Bridge + 1 along the road 08.03
109. Cettisanger Cettisångare **Cetti's Warbler** *Cettia cetti*
5 Oued Massa Bridge 08.03
110. Berbersanger Berbersnårsångare **Saharan Scrub warbler** *Scotocerca saharae*
4 Haron 05.03
111. Løvsanger Lövsångare **Willow Warbler** *Phylloscopus trochilus*
1 Oued Massa River Mouth 08.03
112. Gransanger Gransångare **Chiffchaff** *Phylloscopus collybita*
1 Alkak 01.03, 1 Alnif Oasis 03.03, 2 Auberge Dunes D'or 03.03, 2 (+ unidentified birds) Oued Gheris 05.03, 6 Kasbah Tissint 06.03, 5 (+ several unidentified birds) Oued Massa Bridge 08.03

Iberian Chiffchaff, Oued Gheris 05.03 (Magnus Ullman)

113. Iberiagransanger Iberisk gransångare **Iberian Chiffchaff** *Phylloscopus ibericus*
1 Auberge Dunes D'or 03.03, 1 Oued Gheris 05.03, 2 Auberge Dunes D'or 05.03, 1 along the road 06.03, 4 Kasbah Tissint 06.03, 1 Anti-Atlas 07.03, 5 (or more?) Oued Massa Bridge 08.03, 1 Oued Sous 09.03
114. Sivsanger Sävsångare **Sedge Warbler** *Acrocephalus schoenobaenus*
1 Kasbah Tissint 06.03
115. Maurersanger Macchiasångare **Western Olivaceous Warbler** *Iduna opaca*
4 Oued Massa Bridge 08.03

Zitting Cisticola (Svein Søgne)

- 116. Cistussanger Grässångare **Zitting Cisticola** *Cisticola juncidis*
1 Oued Massa 07.03 , common Oued Massa Bridge 08.03, common Oued Sous 09.03
- 117. Saharaskriketrost Saharaskriktrast **Fulvous Babbler** *Argya fulva*
2 M'cissi 03.03
- 118. Munk Svarthätta **Eurasian Blackcap** *Sylvia atricapilla*
1 Alnif Oasis 03.03

African Desert Warbler, Erg Chebbi 04.03 (Svein Søgne)

- 119. Saharasanger Saharasångare **African Desert Warbler** *Sylvia deserti*
2 Erg Chebbi 04.03
- 120. Tornanger Törnsångare **Common Whitethroat** *Sylvia communis*
1 Oued el Maleh 06.03, 1 Kasbah Tissint 07.03

Tristram's Warbler 03.03 (Hans Petter Kristoffersen)

121. Atlassanger Atlassångare **Tristram's Warbler** *Sylvia deserticola*
1 Alnif Oasis 03.03, 1 M'cissi 03.03, 1 Auberge Dunes D'or 03.03, 1 Auberge Dunes D'or 04.03
122. Maskesanger Glasögonsångare **Spectacled Warbler** *Sylvia conspicillata*
1 M'cissi 03.03

Western Subalpine Warbler, Kasbah Tissint 07.03 (Hans Petter Kristoffersen)

123. Rødbrystsanger Rostsångare **Western Subalpine Warbler** *Sylvia inornata*
4 Oued Gheris 05.03, 2 along the road + 1 Oued el Maleh 06.03, 4 Kasbah Tissint 07.03, 1 Anti-Atlas 07.03, 10 Oued Massa Bridge 08.03
124. Svarthodesanger Sammetshätta **Sardinian Warbler** *Sylvia melanocephala*
2 near Marrakech 29.02, 3 Alkak 01.03, 2 Alnif Oasis 03.03, 1 Auberge Dunes D'or 03.03, 1 Auberge Dunes D'or 04.03, 2 Oued Gheris 05.03, 1 Kasbah Tissint 07.03, common Oued Massa 08.03, 5 Oued Sous 09.03
125. Gjerdesmett Gärdsmyg **Eurasian Wren** *Troglodytes troglodytes*
1 Hotel Aurocher 01.03, 2 Alkak 01.03
126. Middelhavsstær Svartstare **Spotless Starling** *Sturnus unicolor*
rather common 29.02 – 02.03 and 07–09.03
127. Svarttrost Koltrast **Eurasian Blackbird** *Turdus merula*
rather common, recorded nearly daily
128. Duetrost Dubbeltrast **Mistle Thrush** *Turdus viscivorus*
3 Oukaïmeden 01.03
129. Rødstrupe Rödhake **European Robin** *Erithacus rubecula*
2 Hotel Aurocher 29.02 – 01.03
130. Svartrødstjert Svart rødstjært **Black Redstart** *Phoenicurus ochruros*
rather common Oukaïmeden 01.03, 1 Alnif Oasis 03.03, 1 Oued Massa River Mouth 08.03, 1 along the road 09.03
131. Diademrødstjert Diademrødstjært **Moussier's Redstart** *Phoenicurus moussieri*
1 near Marrakech 29.02, 2 Sidi Wassay 07.03, 10 individuals 08.03
132. Blåtrost Blåtrast **Blue Rock Thrush** *Monticola solitarius*
1 along the road 01.03, 2 along the road 03.03, 3 Kasbah Tissint + 1 along the road 07.03, 1 along the road 09.03

133. Svartstrupe Svarthakad buskskvätta **European Stonechat** *Saxicola rubicola*
1 Oued Massa 07.03, 10 Oued Massa 08.03, 3 Oued Massa 09.03

Northern Wheatear *Oenanthe oenanthe leucorrhoa*, Oued el Maleh 06.03 (Kjell Arild Dokka)

134. Steinskvett Stenskvätta **Northern Wheatear** *Oenanthe oenanthe*
1 near Marrakech 29.02, 1 Alnif Oasis 03.03, 1 Auberge Dunes D'or 05.03, 1 Oued Massa River Mouth 08.03, 1 Oued Sous 09.03
Oenanthe oenanthe leucorrhoa
1 Oued el Maleh 06.03

Desert Wheatear, 04.03 (Svein Søgne)

135. Ørkensteinskvett Ökenstenskvätta **Desert Wheatear** *Oenanthe deserti*
2 Tagdilt Track 02.03, 3 southeast of Boumalne 02.03, 4 along the road 03.03, 5 along the road + Auberge Dunes D'or 04.03, 1 Haron 05.03, 2 Auberge Dunes D'or 05.03, 2 along the road 06.03, 1 Oued el Maleh 06.03
136. Middelhavssteinskvett Västlig medelhavsstenskättä **Western Black-eared Wheatear** *Oenanthe hispanica*
1 Residence Fanti 08–09.03

Red-rumped Wheatear, Tagdilt Track 02.03 (Stephen Baines)

- 137. Berbersteinskvett Berberstenskvätta **Red-rumped Wheatear** *Oenanthe moesta*
common Tagdilt Track 02.03, rather common southeast of Boumalne 02.03, 3 near Boumalne Dadès 03.03
- 138. Svartsteinskvett Svart stenskvätta **Black Wheatear** *Oenanthe leucura*
6 Oukaïmeden 01.03, 2 southeast of Boumalne 02.03, 5 (higher altitudes) Anti-Atlas 07.03
- 139. Hvitkronesteinskvett Vitkronad stenskvätta **White-crowned Wheatear** *Oenanthe leucopyga*
15 Amerzgane - Boumalne Dadès 01.03, rather common 02.03, common 03.03, 15 Erg Chebbi 04.03, 15 individuals 05.03, 10 individuals 06.03, 20 Anti-Atlas 07.03

Maghreb Wheatear, southeast of Boumalne 02.03 (Stephen Baines)

- 140. Ravinesteinskvett Maghrebstenskvätta **Maghreb Wheatear** *Oenanthe halophila*
4 southeast of Boumalne 02.03
- 141. Fossekall Strömstare **White-throated Dipper** *Cinclus cinclus*
2 Oukaïmeden 01.03
- 142. Gråspurv Gråsparv **House Sparrow** *Passer domesticus*
common, recorded daily
- 143. Middelhavsspurv Spansk sparv **Spanish Sparrow** *Passer hispaniolensis*
20 + 20 Oued Massa Bridge 08.03, 5 Oued Massa River Mouth 08.03, 2 along the road 09.03

Desert Sparrow, Erg Chebbi 04.03 (Hans Petter Kristoffersen)

- 144. Ørkenspurv Ökensparv **Desert Sparrow** *Passer simplex*
2 Erg Chebbi 04.03
- 145. Steinspurv Stensparv **Rock Sparrow** *Petronia petronia*
20 Oukaïmeden 01.03

Gulerle *Motacilla flava iberiae* Auberge Dunes D'or 05.03 (Fredrik Calmeyer)

- 146. Gulerle Gulärle **Yellow Wagtail** *Motacilla flava*
2 Tagdilt Track 02.03, a few Oued Massa 08.03
Motacilla flava flava
1 along the road 06.03, 1 Oued Sous 09.03
Motacilla flava flavissima
1 Oued Massa Bridge 08.03
Motacilla flava iberiae
1 Tagdilt Track 02.03, 1 Auberge Dunes D'or 04–05.03, 6 Kasbah Tissint 07.03, 20 Oued Massa Bridge 08.03, 1 Oued Sous 09.03

147. Vintererle Forsärkla **Grey Wagtail** *Motacilla cinerea*
1 Oukaïmeden 01.03, 1 Kasbah Tissint 07.03
148. Linerle Sädesärkla **White Wagtail** *Motacilla alba alba*
fairly common, recorded daily
Motacilla alba subpersonata
1 Oued Gheris 05.03, 2 Auberge Dunes D'or 05.03

Richard's Pipit, Oued Massa Bridge 08.03 (Magnus Ullman)

149. Tartarpiplerke Större piplärka **Richard's Pipit** *Anthus richardi*
1 Oued Massa Bridge 08.03
150. Markpiplerke Fältpiplärka **Tawny Pipit** *Anthus campestris*
2 Oued el Maleh 06.03
151. Heipiplerke Ängspiplärka **Meadow Pipit** *Anthus pratensis*
small numbers Oued Massa Bridge 08.03
152. Trepiplerke Trädpiplärka **Tree Pipit** *Anthus trivialis*
1 along the road 06.03, 1 Kasbah Tissint 07.03, slightly larger numbers than Meadow Pipit Oued Massa Bridge 08.03
153. Lappiplerke Rödstrupig piplärka **Red-throated Pipit** *Anthus cervinus*
1 Tagdilt Track 02.03, 1 Alnif Oasis 03.03

Common Chaffinch *Fringilla coelebs africana*, Oukaïmeden 01.03 (Fredrik Calmeyer)

154. Bokfink Bofink **Common Chaffinch** *Fringilla coelebs coelebs*
 50 Oukaïmeden 01.03, 1 + 1 Oued Massa Bridge 08.03
Fringilla coelebs africana
 1 along the road 29.02, 10 Oukaïmeden 01.03

Crimson-winged Finch, Oukaïmeden 01.03 (Kjell Arild Dokka)

155. Afrikansk rosenvingefink Bergsökenfink **Crimson-winged Finch** *Rhodopechys sanguineus alienus*
 1 Oukaïmeden 01.03
156. Trompeterfink Ökentrumptare **Trumpeter Finch** *Bucanetes githagineus*
 10 Tagdilt Track 02.03, 20 southeast of Boumalne 02.03, rather common 03.03, 1 Auberge Dunes D'or 04.03, 5 Auberge Dunes D'or 05.03, small numbers along the road + 15 Oued el Maleh 06.03
157. Grønnfink Grönfink **European Greenfinch** *Chloris chloris*
 2 Alkak 01.03, 2 Alnif Oasis 03.03, 1 Anti-Atlas 07.03, 3 Oued Massa River Mouth 08.03, 5 Oued Sous 09.03
158. Tornirisk Hämpling **Common Linnet** *Linaria cannabina mediterranea*
 1 near Marrakech 29.02, 30 Oukaïmeden 01.03, 8 Alnif Oasis 03.03, 2 Anti-Atlas 07.03, 20 Oued Massa River Mouth 08.03, 2 Residence Fanti 09.03
159. Stillits Steglits **European Goldfinch** *Carduelis carduelis*
 5 Alnif Oasis 03.03, 2 Kasbah Tissint 07.03, 2 Oued Massa River Mouth 08.03, 1 Oued Sous 09.03
160. Gulirisk Gulhämpling **European Serin** *Serinus serinus*
 common 29.02 – 03.03 and 08–09.03
161. Kornspurv Kornsparv **Corn Bunting** *Emberiza calandra*
 5 Alnif Oasis 03.03, 10 Oued Massa Bridge 08.03
162. Klippespurv Klippsparv **Rock Bunting** *Emberiza cia*
 4 Oukaïmeden 01.03, 1 Anti-Atlas 07.03
163. Hekkspurv Häcksparv **Cirl Bunting** *Emberiza cirlus*
 3 Oued Massa Bridge 08.03

House Bunting 03.03 (Hans Petter Kristoffersen)

164. Husspurv Hussparv **House Bunting** *Emberiza sahari*
common, recorded daily except 04.03

MAMMALS

1. Berberjordekorn Nordafrikansk borstekorre **Barbary Ground Squirrel** *Atlantoxerus getulus*
1 Oukaïmeden 01.03, 4 Anti-Atlas 07.03, 1 Oued Massa 08.03

Fat Sand Rat, Tagdilt Track 02.03 (Svein Søgne)

2. **Fat Sand Rat** *Psammomys obesus*
5 Tagdilt Track 02.03, 2 (incl. 1 in the claws of the Lanner Falcon) southeast of Boumalne 02.03, 1 Haron 05.03
3. Rødtrev Rödräv **Red Fox** *Vulpes vulpes*
1 Oukaïmeden 01.03
4. Tumler Öresvin **Bottlenose Dolphin** *Tursiops truncatus*
2 Residence Fanti 08.03

AMFIBIANS

1. **North-African Water Frog (Sahara Frog)** *Pelophylax saharicus*
heard Hotel Kasbah de Dadès 02.03, heard Oued el Maleh 06.03, heard Kasbah Tissint 06–07.03

African Green Toad, Auberge Dunes D'or 04.03 (Stephen Baines)

2. **African Green Toad** *Bufo boulengeri*

Auberge Dunes D'or 03.03, 10 Auberge Dunes D'or 04.03, 2 Oued Gheris 05.03, 7 Auberge Dunes D'or 05.03

Moroccan Toad, Alnif Oasis 03.03 (Stephen Baines)

3. **Moroccan Toad** *Sclerophrys mauritanica*

2 Alnif Oasis 03.03

REPTILES

1. **Spanish Terrapin** *Mauremys leprosa saharica*

1 Oued Gheris 05.03 (found on a photo of Ruddy Shelduck, from TØ)

High Atlas Day Gecko, Alkak 02.03 (Fredrik Calmeyer)

2. **High Atlas Day Gecko** *Quedenfeldtia trachyblepharus*

3 Alkak 02.03

3. **Margarita's Fringe-fingered Lizard** *Acanthodactylus margaritae*

1 Oued Sous 09.03; described in 2017, endemic for Morocco. «The specific epithet “margaritae”, a noun in the genitive case, honours Dr Margarita Metallinou who tragically lost her life during field-work in Africa in July 2015. The new species is dedicated to Margarita Metallinou from all the authors in recognition of her passion, interest and strong contribution to the study of reptile systematics.»

From <http://reptile-database.reptarium.cz>

Bosk's Fringe-toed Lizard, Alnif oasis 03.03 (Fredrik Calmeyer)

4. **Bosk's Fringe-toed Lizard** *Acanthodactylus boskianus*

1 Alnif oasis 03.03, 1 Erg Chebbi 05.03

Dumeril's Fringe-toed Lizard, Erg Chebbi 05.03 (Kjell Arild Dokka)

5. **Dumeril's Fringe-toed Lizard** *Acanthodactylus dumerilii*

1 Erg Chebbi 05.03

Bibron's Agama, southeast of Boumalne 02.03 (Fredrik Calmeyer)

6. **Bibron's Agama** *Agama impalearis*
1 southeast of Boumalne 02.03, 1 along the road NW Tisgui Ida ou Baloul 07.03; "It was called *Agama bibronii* in the past although finally for taxonomy we consider better *Agama impalearis*. The common names can be Bibron's Agama, Moroccan Agama, Atlas Agama..." (Gabriel Martínez in e-mail 24.03)
7. **Böhme's Agama** *Trapelus boehmei*
1 southeast of Boumalne 02.03. 1 near Erg Chebbi 04.03 found in a photo together with Cream-coloured Courser (KAD after coming home!)
8. Tornagamer **Moroccan Spiny-tailed Lizard** *Uromastix nigriventris*
3 southeast of Boumalne 02.03

Thanks to Gabriel Martínez for help with identifying reptiles and amphibians.

Web: <http://www.moroccoherps.com/en/>

Lunsj 09.03. Ja, også reiselederne var fornøyde, - på linje med deltakerne! (Fredrik Calmeyer)

Some of the species of plants we have seen in our trip to Morocco

Compiled by Elvira del Viejo Pinilla

	FAMILY	SPECY	Comments	Pictures
1	Balanophoraceae	Cynomorium coccineum	It is a parasite of several plants, including the Tamarix	
2	Cucurbitaceae	Citrullus colocynthis	The melons we saw along the trip	
3	Asteraceae	Ismelia carinata	Relatively common along the Actantic coast, south of Agadir	
4	Asphodelaceae	Asphodelus tenuifolius	In the South-Western Morocco Asphodelus tenuifolius is the species most largely represented.	
5	Apocynaceae	Calotropis procera	The milky sap contains a complex mix of chemicals, some of which are steroidal heart poisons. The plant is used in traditional medicine for the following activities: antimicrobial, anti-fertility, anti-cancer, purgative, leprosy and anthelmintic.	

	FAMILY	SPECY	Comments	Pictures
6	Convolvulus	Convolvulus trabutianus	I think it is an endemic plant of The Sahara	
7	Frankeniaceae	Frankenia laevis subsp. velutina	Endemic of Morocco	
8	Plumbaginaceae	Limonium fallax	Endemic of Morocco	
9	Aizoaceae	Mesembryanthemum crystallinum	Close to the beach	
10	Brassicaceae	Zilla spinosa	We have seen it many times, specially where we saw Pharaoh Eagle Owl	

	FAMILY	SPECY	Comments	Pictures
11	Areaceae	Phoenix dactylifera	In all the oasis	
12	Orobanchaceae	Cistanche phelypaea	Another parasite plant	
13	Asteraceae	Brocchia cinerea?	In the oasis	
14	Asteraceae	Astericus graveolens?	Very common in our trip	
15	Zygophyllaceae	Tetraena	Very common in our trip	
16	Geraniaceae	Erodium guttatum	Where we saw the big group of camels	
17	Orobanchaceae	Cistanche violacea	At the same place	
18	Polygonaceae	Rumex sp.	In the oasis	